

XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

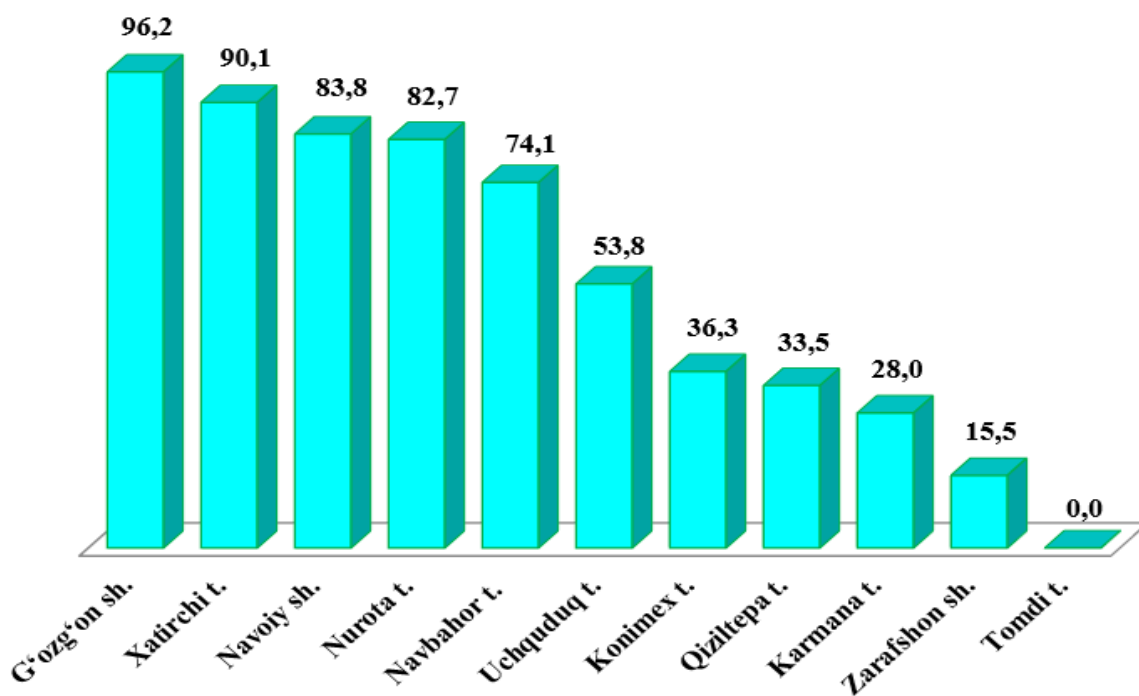
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2024- yilning yanvar- mart oylarida 362,9 mln. AQSH dollarini, jumladan eksport 253,8 mln. AQSH dollarini, import 109,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi 144,7 mln. AQSH dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 15,0 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 160,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

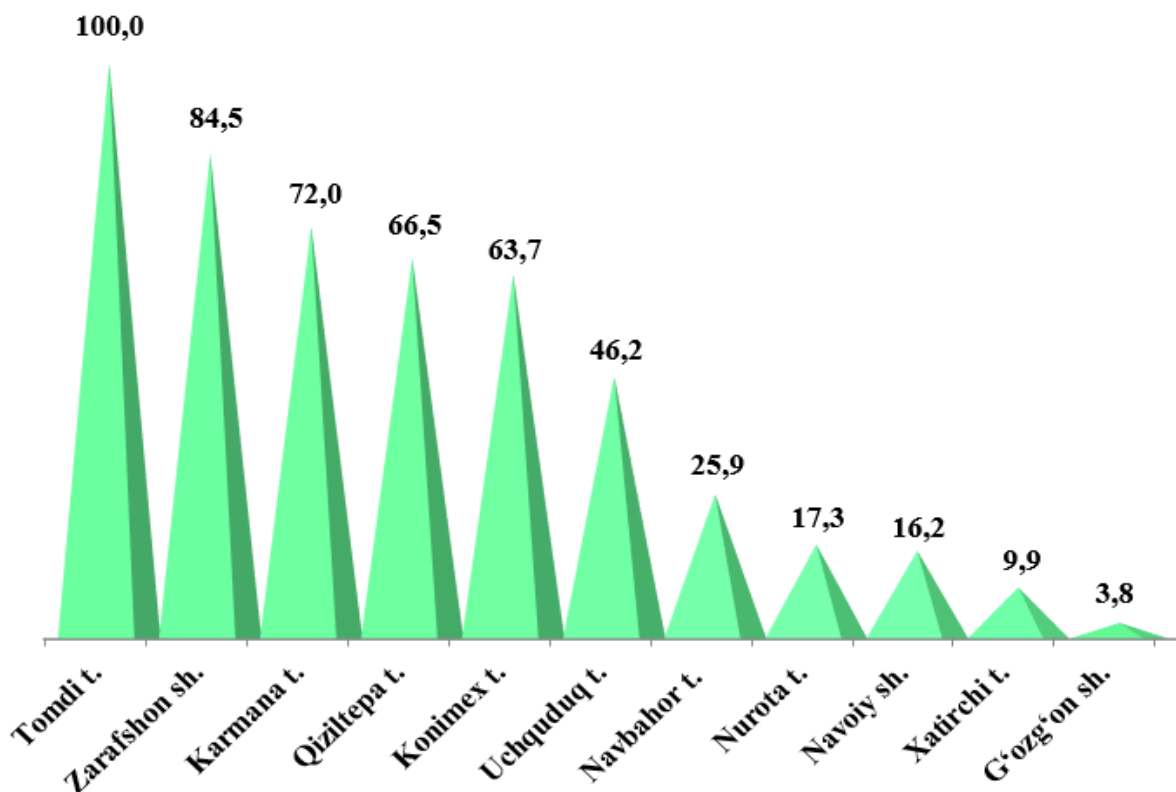
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi (2024- yil yanvar- mart oylarida)

	Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.			Eksport mln. AQSH doll.			Import mln. AQSH doll.		
	2023	2024	O'sish sur'ati, % da	2023	2024	O'sish sur'ati, % da	2023	2024	O'sish sur'ati, % da
Jami	292,0	362,9	124,3	147,8	253,8	171,7	144,2	109,1	75,7
Navoiy sh.	184,3	245,2	133,1	112,2	205,6	183,3	72,1	39,6	54,9
Zarafshon sh.	1,9	2,5	130,5	0,6	0,4	61,3	1,3	2,1	164,5
G'ozg'on sh.	0,9	0,7	86,3	0,7	0,7	104,1	0,2	0,03	16,1
Karmana t.	68,6	76,6	111,7	12,9	21,5	166,6	55,7	55,1	99,0
Konimex t.	0,4	0,9	190,4	0,2	0,3	140,6	0,2	0,6	2,4 m.
Qiziltepa t.	14,9	6,9	46,2	10,0	2,3	23,1	4,9	4,6	93,2
Navbahor t.	11,6	9,0	77,4	7,4	6,7	90,1	4,2	2,3	55,1
Nurota t.	1,7	1,5	87,3	1,5	1,2	79,5	0,2	0,3	164,7
Tomdi t.	0,3	2,6	7,5 m.	0,1	0,0	-	0,2	2,6	12,1 m.
Uchquduq t.	2,7	0,6	22,1	0,3	0,3	122,7	2,4	0,3	11,3
Xatirchi t.	4,4	16,4	3,7 m.	1,8	14,8	8,0 m.	2,6	1,6	63,4
Bo'linmay- digan hajm	0,3	0,0	-	0,1	0,0	-	0,2	0,0	-

Viloyat tashqi savdo aylanmasida eksportning ulushi, % da

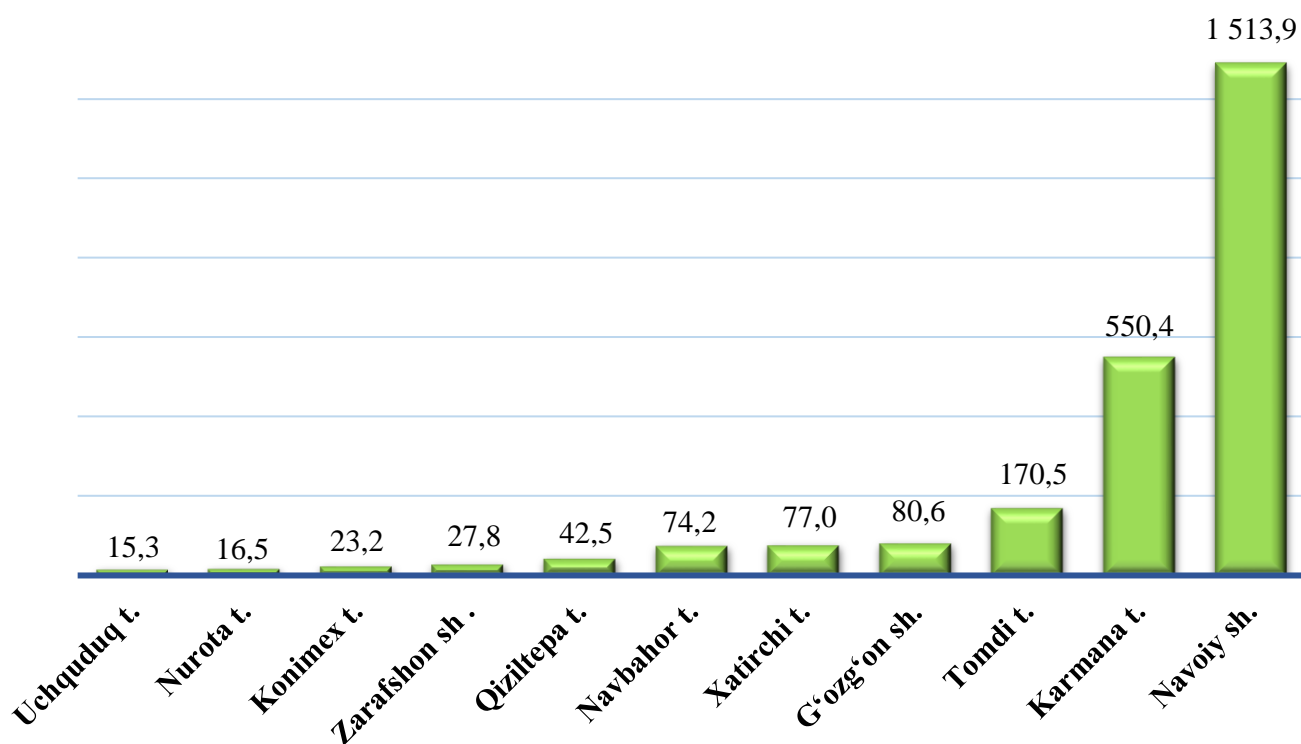
Viloyat tashqi savdo aylanmasida importning ulushi, % da

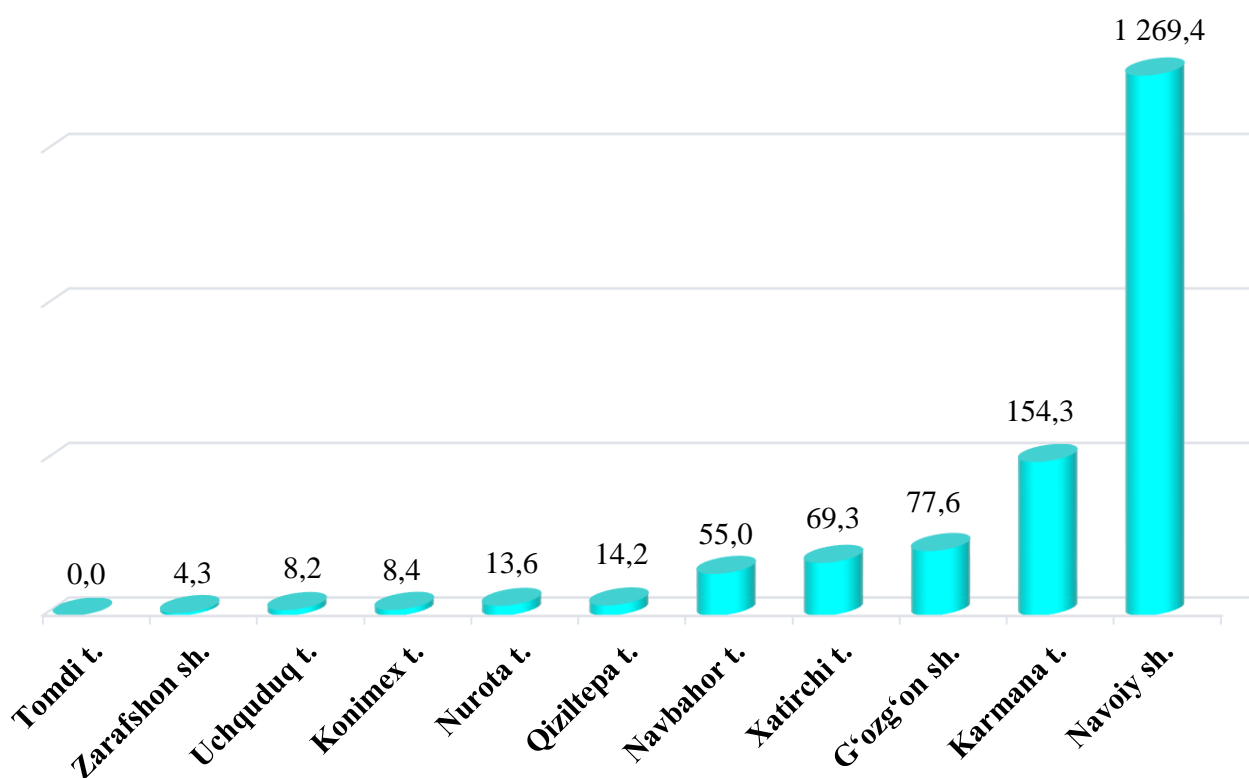
Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi

	<i>Tashqi savdo aylanmasi</i>		<i>Eksport</i>		<i>Import</i>	
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>Aholi jon boshiga AQSH doll.</i>
Jami	362,9	336,8	253,8	235,6	109,1	101,2
Navoiy sh.	245,2	1 513,9	205,6	1 269,4	39,6	244,5
Zarafshon sh.	2,5	27,8	0,4	4,3	2,1	23,5
G'ozg'on sh.	0,7	80,6	0,7	77,6	0,03	3,0
Karmana t.	76,6	550,4	21,5	154,3	55,1	396,1
Konimex t.	0,9	23,2	0,3	8,4	0,6	14,8
Qiziltepa t.	6,9	42,5	2,3	14,2	4,6	28,2
Navbahor t.	9,0	74,2	6,7	55,0	2,3	19,2
Nurota t.	1,5	16,5	1,2	13,6	0,3	2,9
Tomdi t.	2,6	170,5	0,0	0,0	2,6	170,5
Uchquduq t.	0,6	15,3	0,3	8,2	0,3	7,0
Xatirchi t.	16,4	77,0	14,8	69,3	1,6	7,6
Bo'linmaydigan hajm	0,0	-	0,0	-	0,0	-

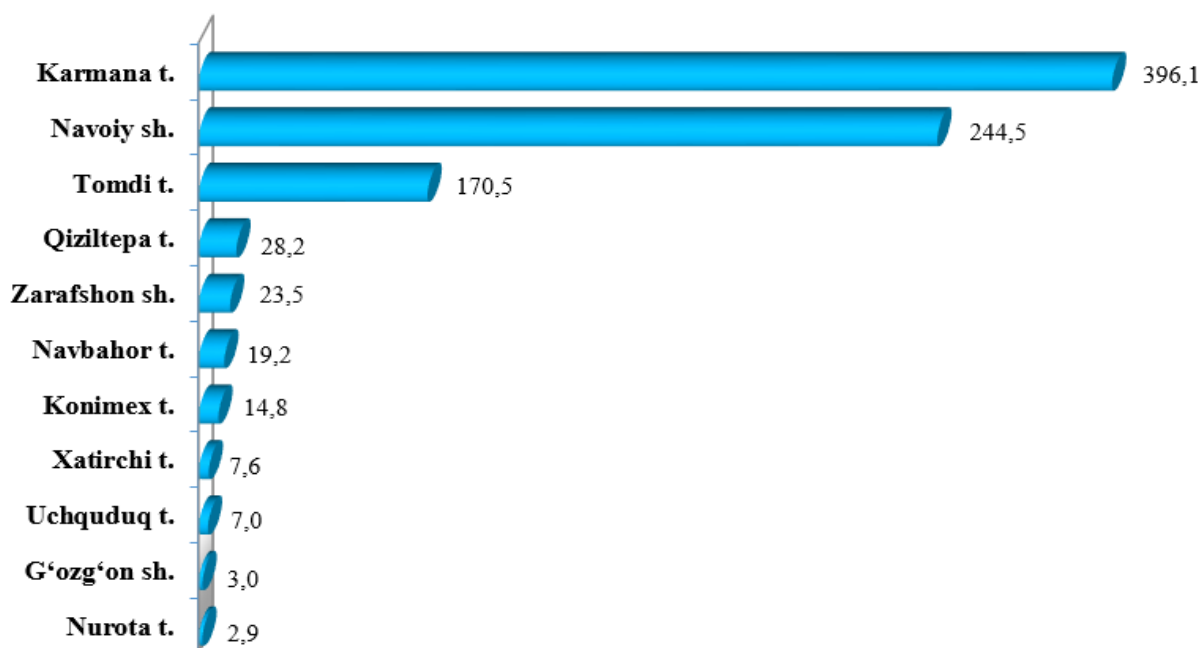
Aholi jon boshiga tashqi savdo aylanmasi hajmi, (AQSH doll.)

Aholi jon boshiga eksport hajmi, (AQSH doll.)

Aholi jon boshiga import hajmi, (AQSH doll.)

2024- yil yanvar-mart oylarida kichik biznes sub'ektlari tomonidan 15,4 mln. AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 6,1 %) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, 45,3 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 41,5 %) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi.

2024- yil yanvar- mart oylarida kichik biznes sub'ektlarining tashqi savdo tarkibidagi ulushi.

	Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.			Eksport mln. AQSH doll.			Import mln. AQSH doll.		
	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da	Jami	Kichik biznes	Kichik biznes ulushi, % da
Jami	362,9	60,7	16,7	253,8	15,4	6,1	109,1	45,3	41,5
Navoiy sh.	245,2	13,3	5,4	205,6	1,9	0,9	39,6	11,4	28,7
Zarafshon sh.	2,5	1,8	72,9	0,4	0,4	98,7	2,1	1,4	68,2
G'ozg'on sh.	0,7	0,7	100,0	0,7	0,7	100,0	0,03	0,03	100,0
Karmana t.	76,6	30,5	39,7	21,5	7,2	33,5	55,1	23,3	42,2
Konimex t.	0,9	0,7	86,7	0,3	0,3	100,0	0,6	0,4	79,2

	<i>Tashqi savdo aylanmasi mln. AQSH doll.</i>			<i>Eksport mln. AQSH doll.</i>			<i>Import mln. AQSH doll.</i>		
	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>	<i>Jami</i>	<i>Kichik biznes</i>	<i>Kichik biznes ulushi, % da</i>
Qiziltepa t.	6,9	6,6	95,4	2,3	2,3	98,5	4,6	4,3	93,9
Navbahor t.	9,0	1,9	21,4	6,7	0,9	13,9	2,3	1,0	43,0
Nurota t.	1,5	0,2	14,2	1,2	0,1	6,5	0,3	0,1	50,9
Tomdi t.	2,6	2,6	100,0	0,0	0,0	0,0	2,6	2,6	100,0
Uchquduq t.	0,6	0,6	99,7	0,3	0,3	99,4	0,3	0,3	100,0
Xatirchi t.	16,4	1,8	10,7	14,8	1,3	8,8	1,6	0,5	28,3
Bo'linmaydi- gan hajm	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-

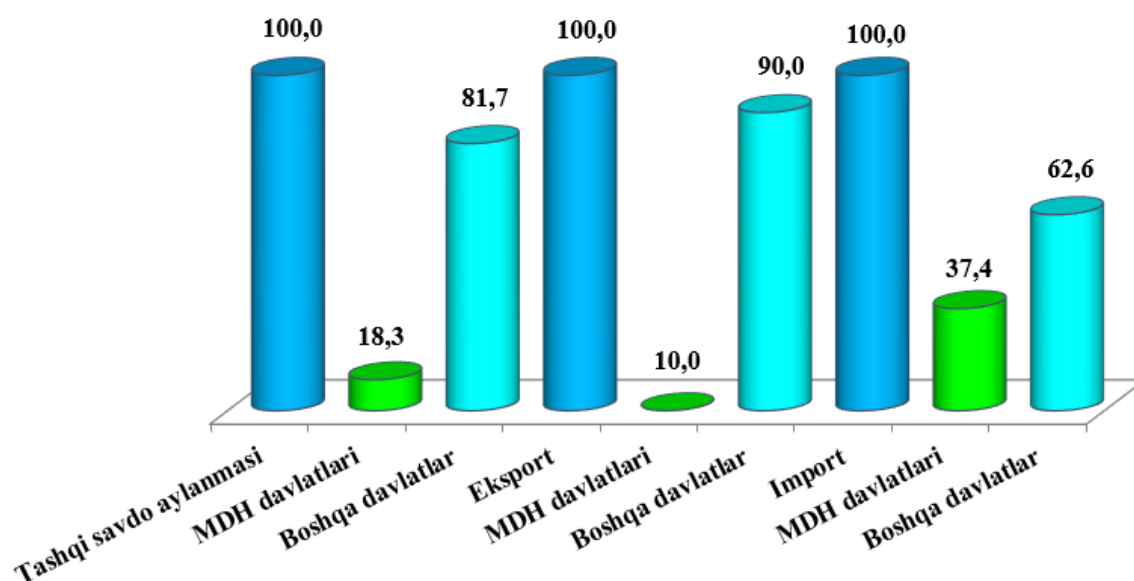
Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

Tashqi savdo aylanmasining saldosi 144,7 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan - 15,3 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan 160,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>yakunga nisbatan, ulushi % da</i>
Tashqi savdo aylanmasi	362,9	124,3	100,0
MDH davlatlari	66,3	80,1	18,3
boshqa davlatlar	296,6	141,9	81,7
Eksport	253,8	171,7	100,0
MDH davlatlari	25,5	111,4	10,0
boshqa davlatlar	228,3	182,8	90,0
Import	109,1	75,7	100,0

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>yakunga nisbatan, ulushi % da</i>
MDH davlatlari	40,8	68,1	37,4
boshqa davlatlar	68,3	81,1	62,6
Saldo	144,7	x	x
MDH davlatlari	- 15,3	x	x
boshqa davlatlar	160,0	x	x

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, % da

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan, jami tovar aylanmasida Yevropa (75,6 %), Osiyo (24,1 %), Amerika (0,3 %) qit'alari bilan amalga oshirilgan.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha taqsimlanishi (2024- yil yanvar- mart oylarida, mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tashqi savdo aylanmasi</i>	
			<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan, ulushi % da</i>
Jami	253,8	109,1	124,3	100,0
<i>shu jumladan:</i>				
Yevropa	224,6	49,8	150,8	75,6
Osiyo	28,4	59,1	81,2	24,1
Amerika	0,8	0,2	49,3	0,3

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston, Qirg‘iz Respublikasi va Turkmaniston tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 17,4 foizni, boshqa davlatlar orasida Fransiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Turkiya, Daniya, Afg‘oniston, Germaniya, Buyuk Britaniya, Yaponiya, Eron Islom Respublikasi, Koreya Respublikasi, Litva va boshqa davlatlar hisoblanib, ularning ulushi 82,6 foizni tashkil etdi.

Viloyat tashqi tovar aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar (2024- yil yanvar- mart oylarida)

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>o‘shish sur‘ati, % da</i>	<i>viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Fransiya	200,4	2,1 m.	55,2
Rossiya Federatsiyasi	43,3	75,6	11,9
Xitoy Xalq Respublikasi	32,5	83,8	9,0
Turkiya	13,9	89,5	3,8
Qozog‘iston	13,8	77,5	3,8
Daniya	7,9	5,9 m.	2,2
Afg‘oniston	7,5	144,2	2,1
Germaniya	7,2	4,8 m.	2,0
Buyuk Britaniya	4,1	3,7 m.	1,1
Qirg‘iz Respublikasi	3,6	104,1	1,0
Yaponiya	3,1	125,5	0,9
Eron Islom Respublikasi	2,9	197,4	0,8
Koreya Respublikasi	2,6	77,8	0,7
Turkmaniston	2,5	3,7 m.	0,7
Litva	2,2	34,9	0,6

**Viloyatning eksport aylanmasida nisbatan katta ulushga
ega bo'lgan davlatlar (2024- yil yanvar- mart oylarida)**

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>Eksport aylanmasi mln. AQSH dollari</i>	<i>Viloyatning eksport aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Fransiya	200,1	78,8
Rossiya	14,9	5,9
Turkiya	8,3	3,3
Afg'oniston	7,5	3,0
Daniya	6,6	2,6
Qirg'iz Respublikasi	3,5	1,4
Qozog'iston	2,2	0,9
Turkmaniston	1,9	0,8
Eron	1,7	0,7
Litva	1,5	0,6

**Viloyatning import aylanmasida nisbatan katta ulushga
ega bo'lgan davlatlar (2024- yil yanvar- mart oylarida)**

<i>Davlatlar nomi</i>	<i>Import aylanmasi mln. AQSH dollari</i>	<i>Viloyatning import aylanmasidagi ulushi, % da</i>
Xitoy Xalq Respublikasi	31,4	28,8
Rossiya	28,4	26,1
Qozog'iston	11,6	10,6
Germaniya	7,2	6,6
Turkiya	5,6	5,1
Buyuk Britaniya	4,1	3,7
Yaponiya	3,1	2,9
Koreya Respublikasi	2,6	2,4
Chexiya	2,1	1,9
Italiya	1,7	1,5

Eksport va import tarkibi
(2024- yil yanvar- mart oylarida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	253 863,7	171,7	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8 710,2	100,9	3,4
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3 645,5	3,1 m.	1,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	6 981,6	2,2 m.	2,8
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	664,4	-	0,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	204 111,4	184,5	80,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	24 440,8	122,0	9,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	44,1	17,3	0,02
Turli xil tayyor buyumlar	5 032,2	136,2	2,0
Xizmatlar	233,5	105,3	0,1
Import	109 084,5	75,7	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8 855,6	125,3	8,1
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	2 266,7	93,2	2,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	416,2	3,0 m.	0,4
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	992,8	66,7	0,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	20 729,2	166,3	19,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	27 658,3	78,0	25,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	42 591,7	55,3	39,0
Turli xil tayyor buyumlar	3 993,4	91,9	3,7
Xizmatlar	1 580,6	43,1	1,4

MDH mamlakatlarida eksport va import tarkibi
(2024- yil yanvar- mart oylarida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>Jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	25 515,6	111,4	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1 272,9	68,2	5,0
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1 978,3	2,6 m.	7,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	26,4	39,2	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	4 242,7	134,5	16,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	13 039,7	100,7	51,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	44,1	17,3	0,2
Turli xil tayyor buyumlar	4 787,2	129,6	18,8
Xizmatlar	124,3	79,1	0,5
Import	40 816,4	68,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7 721,0	115,3	18,9
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	767,3	143,3	1,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	408,1	4,2 m.	1,0
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	960,3	65,3	2,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	6 870,0	14,1 m.	16,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	20 418,2	100,0	50,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	2 558,2	8,8	6,3
Turli xil tayyor buyumlar	103,3	38,6	0,3
Xizmatlar	1 010,0	97,8	2,5

Boshqa xorijiy mamlakatlarda eksport va import tarkibi
(2024- yil yanvar- mart oylarida)

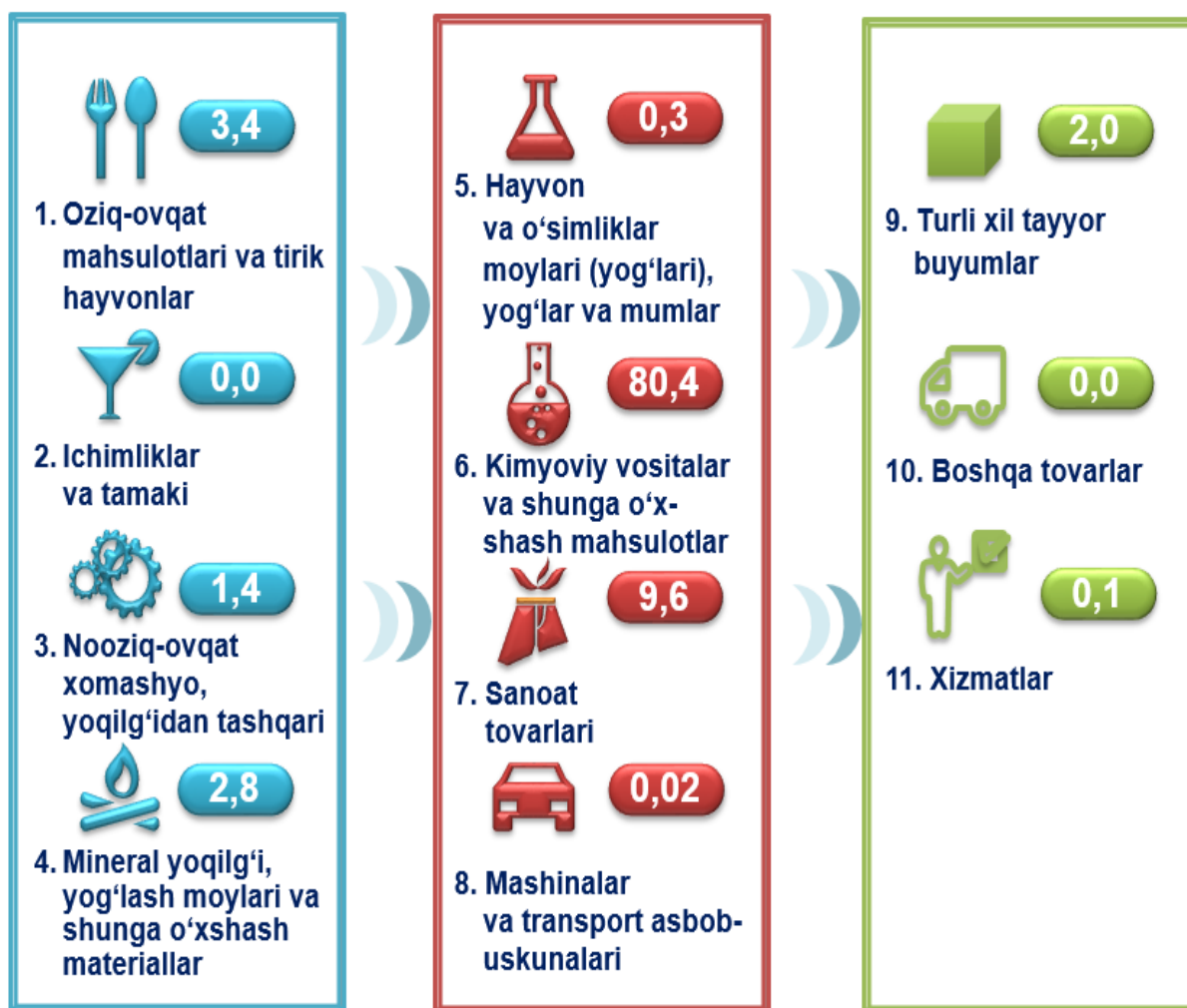
<i>XSSST tarkibi</i>	<i>Jami</i>		
	<i>ming AQSH doll.</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Eksport	228 348,1	182,8	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7 437,3	109,9	3,3
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1 667,2	4,1 m.	0,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	6 955,2	2,2 m.	3,0
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	664,4	-	0,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	199 868,7	186,0	87,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	11 401,1	160,9	5,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	-	-	-
Turli xil tayyor buyumlar	245,0	564,5 m.	0,1
Xizmatlar	109,2	168,9	0,1
Import	68 268,1	81,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1 134,6	3,0 m.	1,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1 499,4	79,0	2,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	8,1	20,0	0,01
Hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	32,5	186,2	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	13 859,2	115,7	20,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	7 240,1	48,1	10,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	40 033,5	83,2	58,6
Turli xil tayyor buyumlar	3 890,1	95,3	5,7
Xizmatlar	570,6	21,6	0,8

NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-mart oylarida)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, eksportyorlar tomonidan 253,8 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 71,7 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

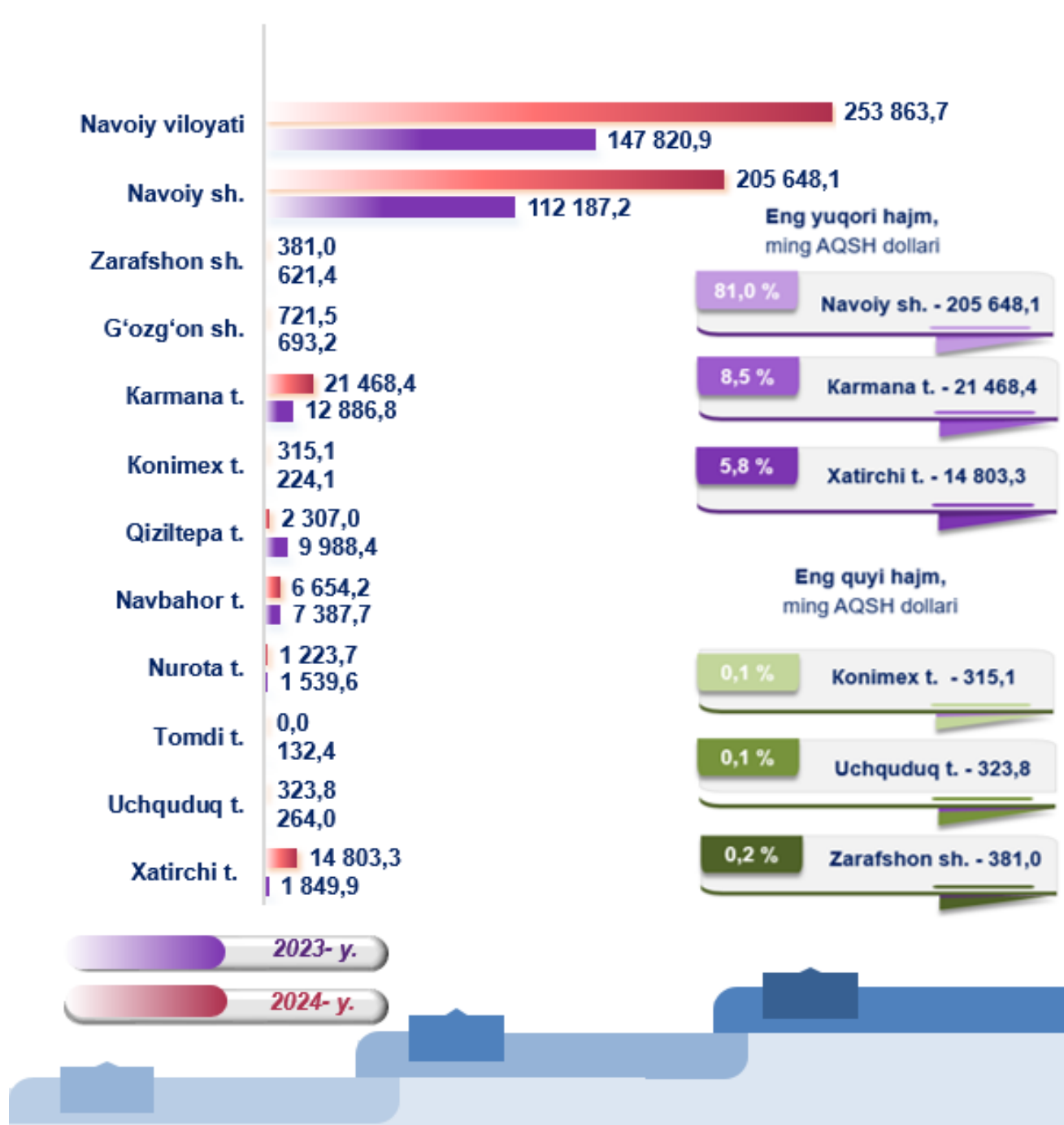
Eksport tarkibi, ulushi % da)

Eksport tarkibida katta ulushni kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (80,4 foiz), sanoat tovarlari (9,6 foiz) va oziq-ovqat mahsulotlari (3,4 foiz) tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-mart oylarida, ming AQSH doll.)

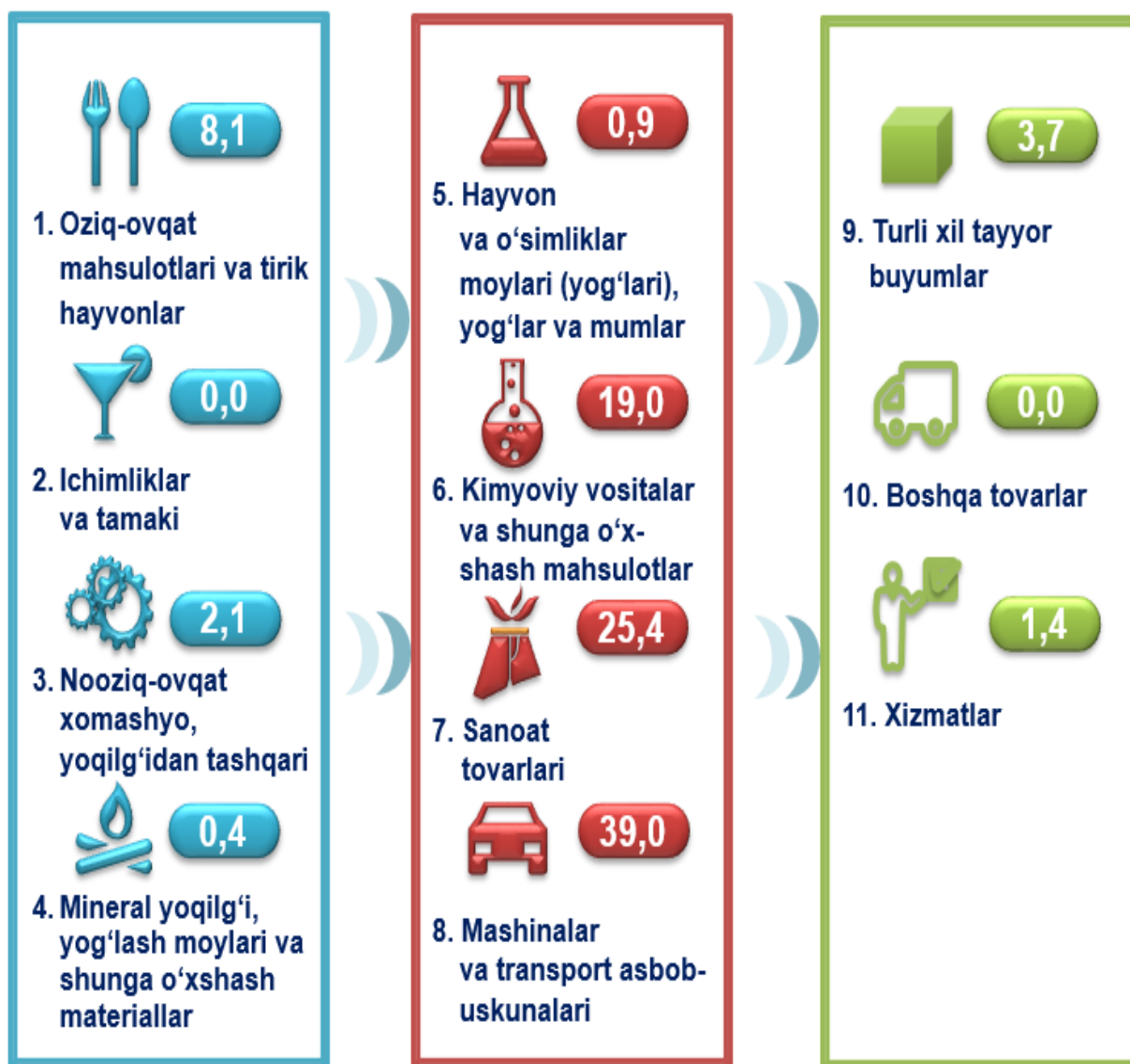
Viloyatning eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Navoiy shahri 81,0 % bilan 205 648,1 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Konimex tumani 0,1 % bilan 315,1 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING IMPORTI

(2024- yil yanvar-mart oylarida)

2024- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi 109,1 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 75,7 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (39,0 %), sanoat tovarlari (25,4 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (19,0 %) hisobiga to'g'ri keldi.

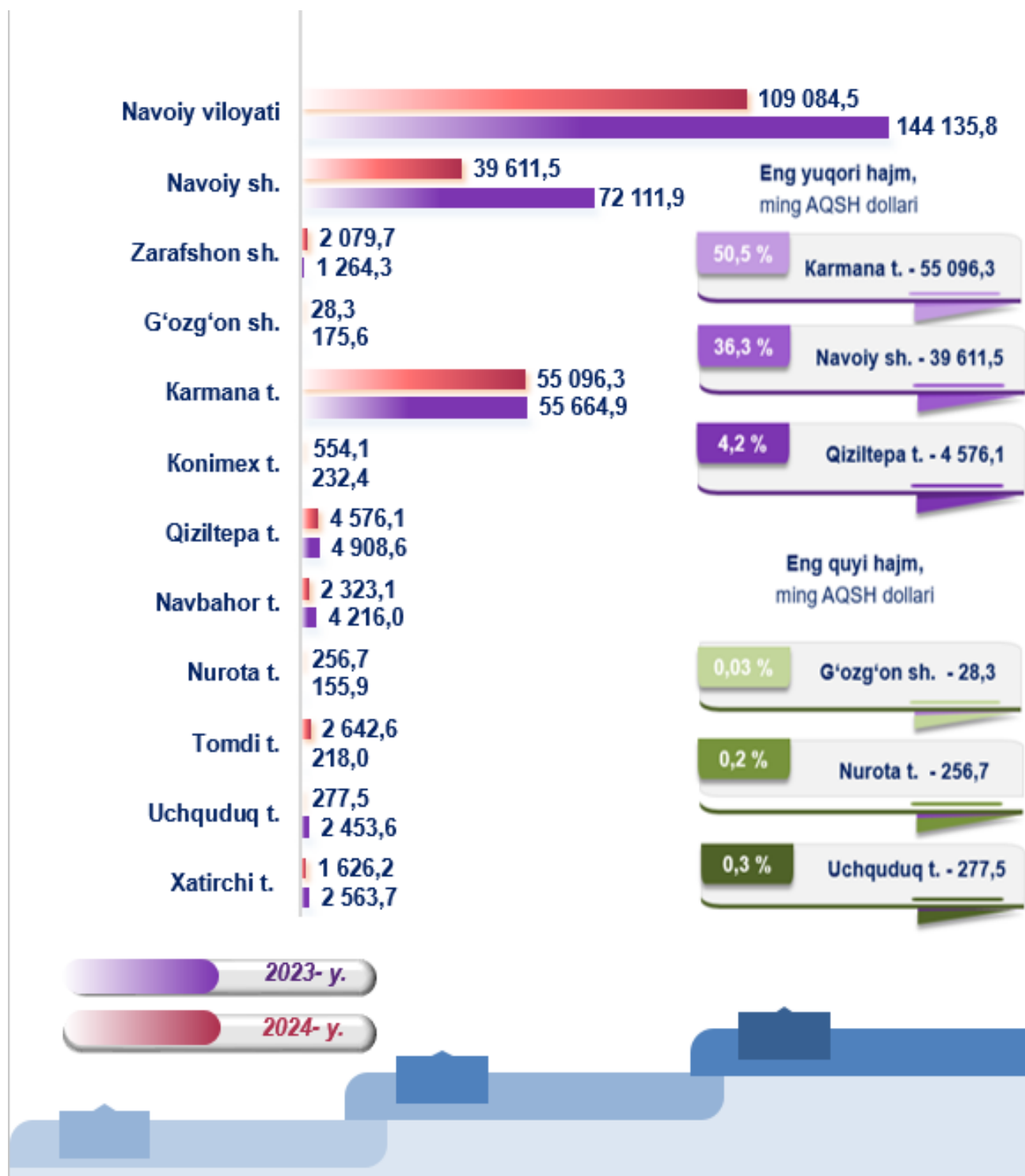
Import tarkibi, ulushi % da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-mart oylarida import qilingan tovarlar hajmi 107,5 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 1,6 mln. AQSH dollariga etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-mart oylarida, ming AQSH doll.)

Viloyatning importi tarkibida eng yuqori ulushni Karmana tumani 50,5 % bilan 55 096,3 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa G'ozg'on shahri 0,03 % bilan 28,3 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyatda 2024- yilning yanvar-mart oylari davomida 170 turdagi tovar va mahsulotlarni 30 ta mamlakatga eksport qildi. Yani eksport 253,8 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko'p Fransiya, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Afg'oniston, Daniya, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston, Turkmaniston, Eron Islom Respublikasi, Litva, Tojikiston, Xitoy Xalq Respublikasi, Belarus Respublikasi, Ukraina, AQSH, Ozarbayjon, Kanada, Pokiston, Polsha, Armeniya va boshqa mamlakatlarga eksport qilingan.

Jumladan, viloyatda 2024- yilning yanvar- mart oylarida 946 turdagi tovar va mahsulotlar 45 ta mamlakatdan import qilindi. Ya'ni import 109,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi. Eng ko'p Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Germaniya, Turkiya, Buyuk Britaniya, Yaponiya, Koreya Respublikasi, Chexiya Respublikasi, Italiya, Latviya, Daniya, Eron Islom Respublikasi, Estoniya, Hindiston, Shveysariya, Litva, Turkmaniston, Pokiston, Singapur va boshqa davlatlardan import qilingan.

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatisiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O'zbekiston Respublikasi tovarlari O'zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko'rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o'n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to‘liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunining 26- moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo‘natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma‘lum bo‘lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat‘i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo‘yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug‘urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug‘urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (fraxt/tashish va sug‘urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug‘urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi belgilangan joygacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha yetkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (chegaragacha yetkazib berish) – tovarni sotish sharti bo‘lib, unga ko‘ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo‘shni mamlakat chegarasigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O‘zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat‘i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O‘zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat‘i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Ma‘lumot uchun: O‘zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o‘rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o‘rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.